

Aanpak verdroging Valkenhorst

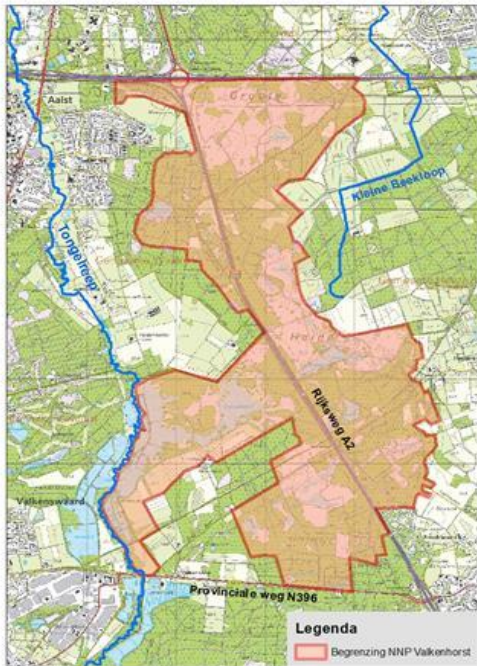
Reno van Hoof

Onderzoeksvraag

Hoe wordt de verdroging van het natuurgebied Valkenhorst aangepakt?

Gebiedsbeschrijving

Valkenhorst ligt in Noord-Brabant en is onderdeel van het natuurgebied Groote Heide Leenderbos. Dit gebied is door de provincie aangewezen als een Natte Natuurparel. Natte Natuurparels zijn belangrijke en waardevolle natuurgebieden in Noord-Brabant. Deze natuurgebieden zijn vooral afhankelijk van een goede wateraanvoer en beschikbaarheid. De grondwaterspiegel is in Valkenhorst bijna overal te laag waardoor er dus verdroging in het gebied is opgetreden. Als gevolg hiervan kan de natuur niet optimaal tot ontwikkeling komen. Veel bijzondere plantensoorten moeten plaatsmaken voor meer veelvoorkomende soorten en groeien er dus overal dezelfde planten. Met het verdwijnen van de oorspronkelijke begroeiing neemt ook de variatie in diersoorten af. Het uiteindelijke gevolg hiervan is dat de biodiversiteit afneemt. Waterschap de Dommel heeft de taak om dit verdrogingsprobleem aan te pakken. ^[1]

Figuur 1: Projectgebied van Valkenhorst en de Groote Heide^[2].

Resultaten

Na overleg hebben de betrokken instanties (Waterschap De Dommel, gemeente Heeze-Leende, Brabants Landschap en Brabants Water) drie maatregelen bedacht om verdroging in het natuurgebied tegen te gaan:

1. Door het afdammen van slootjes in het gebied blijft water staan waardoor het langer de kans krijgt om in de bodem te zakken.
2. Door het afgraven van delen van het gebied wordt het verschil tussen de grondwaterspiegel en het maaiveld kleiner.
3. Door het kappen van (naald)bos wordt er veel vocht vrijgemaakt. Bomen fungeren als een soort paraplu

waarbij veel neerslag wordt onderschept waarna het door verdamping niet de grond bereikt. Daarbij onttrekken bomen veel vocht aan de grond. Waar bos wordt gekapt komt heide terug. Heide gebruikt veel minder water en laat regenwater makkelijker de bodem bereiken. ^[3]

Figuur 2: Afgraafwerkzaamheden Valkenhorst^[3].

De maatregelen zijn uitgevoerd in een periode van ongeveer 2 jaar (2013-2014). Verschillende bossen zijn gekapt en de strooisellaag is verwijderd om de bodem te verarmen en het dus geschikt te maken voor heide. Daarbij zijn op drie verschillende locaties sloten afgedamd d.m.v. 34 gronddammen, vier poelen aangelegd en een voormalig landbouwperceel afgegraven. ^[3]

Figuur 3: Natte Natuurparel Valkenhorst ^[1].

Conclusie

Dankzij de genomen maatregelen is de verdroging succesvol bestreden. De grondwaterspiegel in het natuurgebied Valkenhorst is gestegen. De natte natuur heeft nu dus de kans om zich hier te ontwikkelen.

Referenties

- [1] Waterschap De Dommel, 1 september 2014, <http://www.dommel.nl/algemeen/actueel/werk-in-uitvoering/valkenswaard/aanpak-verdroging-valkenhorst-en-groote-heide.html>
- [2] http://www.dommel.nl/binaries/content/gallery/dommel---website/werk-in-uitvoering/aanpak-verdroging-valkenhorst-groote-heide/begrenzing_nnp_valkenhorst.jpg
- [3] van Beers Hoogeloon, 23 januari 2016, <http://www.vanbeershoogeloon.nl/projecten/84-aanpak-verdroging-valkenhorst-en-groote-heide.html>